

A Múltunk Öröksége Alapítvány Tájékoztatója

2007/2 (18.)

A Marton Jenő-díj első kitüntetettje

Zala megyében, Hévíztől 6 km-re egy erdővel övezett helyen található egy hangulatos kis település, REZI. Június 16-án a ballagással egybekötött tanévzáró ünnepségen itt – a Laky Demeter Általános Iskolában – került átadásra első alkalommal a Marton Jenő díj. Alapítványunkat Magócsi Károlyné kuratóriumi tag képviselte, aki az alábbi gondolatokkal köszöntötte a jelenlévőket, és adta át a kitüntetést:

*Kedves Diákok! Nevelőtársaim!
Tisztelt Szülők!*

Nagyon messziről, Budapesten is túlról – a Múltunk Öröksége Alapítvány kuratóriumi tagjaként – jöttem hozzátok, hogy eleget tegyek egy kedves megbízatásnak.

1945-ben itt kezdte pedagógusi pályáját Marton Jenő tanár bácsi, akire még személyesen emlékezhetnek a nagyszülők, valószínűleg sokan közülük az első tanítványai voltak.

Ha betekintünk Marton Jenő tanár bácsi önéletrajzába, azt látjuk, hogy 1922. június 16-án született. Pontosan ma lenne a születésnapja, ma lenne 85 éves. Sajnos, már két éve, hogy nincs közöttünk. A temetésén a régi tanítványok közül többen is jelen voltak, elkísérték utolsó útjára.

Lélekben most is itt van velünk, és bizonyára nagy örömet jelentene számára, hogy azt az összeget, amit a Múltunk Öröksége Alapítványra hagyott, a legjobb, legnemesebb célra fordítjuk.

Emlékét ápolni, megőrizni kedves kötelességünk. Munkásságát, a gyermekek érdekében végzett tevékenységét azzal is szeretnénk megőrizni, hogy az alapítvány létrehozta a Marton Jenő díjat. Ezt a díjat azoknak az általános iskoláknak egy-egy 8. osztályos diákja kaphatja meg minden évben, ahol ő tanított. A ti iskolátok az első, és ebben az évben az egyetlen, ahol ezt a díjat adjuk annak a diáknak, akit a nevelőtestület erre javasolt. Egyetértve ezzel a javaslattal ezt a díjat ebben az évben Illés Fanni érdemelte ki. Fannit nem kell nektek bemutatni. Kiváló tanuló, szorgalma, kitartása, a kitűzött cél érdekében végzett erőfeszítése példa lehet minden diák előtt. A sportban elért kimagasló teljesítményére – hiszen országos paraúszóbajnok – büszkéek lehetnek nemcsak a szülők, nevelők, diákok, de az egész település is. Kérem Fannit, hogy jöjjön és vegye át a díjról szóló oklevelet és hozzá járó húszezer forintot. Gratulálok, és szívből kívánom, hogy s szép terveid megvalósuljanak, és ehhez kapj meg minden segítséget szeretteitől. Remélem, jövőre ismét lesz egy erre a díjra érdemes diák közöttetek. És végül a tanulóifjúságnak és a nevelőtestületnek kívánom, hogy az eredményes munkát kövesse a megérdemelt pihenés. Legyen vidám, gondtalan nyaratok. Köszönöm, hogy részese lehettem ennek a kedves, meghitt ünnepségnek.

Az ünnepségen jelen volt Marton Jenő unokahúga – ő a legközelebbi rokon – Péter Lajosné dr., a kedves Katica néni, akit nagyon meghatott,

hogy az Alapítvány a legszebb, legjobb módját választotta annak, hogy Marton Jenő emlékét ápoljuk, megőrizzük.

Magócsi Károlyné

Kibővített kuratóriumi ülés Kismaroson

A 2007. június 29. és július 1. között megrendezett összejövetelen mintegy 45 fő vett részt, további 15 érdeklődő rövidebb-hosszabb ideig tudott részt venni a rendezvényen.

A találkozóra Kismaroson, a Pest Megyei Gyermek- és Ifjúsági Alapítvány táborában került sor, amelyet erre az alkalomra díjmentesen ehettünk igénybe. Köszönet érte a PMGYIA kuratóriumának!

Pénteken azokat az egykori őrsi naplókat lehetett megtekinteni, amelyekből a XIII. kerületi ifik rendeztek kiállítást Dobos Attiláné (Bözse) irányításával.

A második napon Jelenics József, a Múltunk Öröksége alapítvány kuratóriumának elnöke tartott érdekes ismertetőt az alapítvány tízesztendős tevékenységéről, majd Székely Mária könyvelő ismertette a 2006-os év főbb pénzügyi mutatóit. Ezt követően a 2007. évi munkaterv hátralevő feladatainak ismertetésére került sor. (A munkaterv e beszámoló után olvasható.)

A továbbiakban a kuratórium elnöke bejelentette, hogy a rendezvényt megelőzően adták át első ízben a Marton Jenő díjat és a vele járó 20.000 Ft-ot Reziben, Marton Jenő egykori működési helyén a helyi általános iskola végzős diákjának, Illés Fanninak. Marton Jenő emlékének méltó ápolására a díjon kívül az alapítvány kuratóriuma Marton Jenő Emlékérmét is alapított, amelynek oklevelét – s a vele járó 25-25.000 Ft-ot – ugyancsak elsőként ez alkalommal adott át Jelenics József Nagy Andrásnének, Magdinak, az első budapesti úttörőház volt igazgatójának, és Nagy Andrásnak, Bandi bácsinak, a XIII. kerületi Kilián György Úttörőcsapat újjászervezőjének és hosszú időn át volt vezetőjének. Az emléklapok átadására később kerül sor, a kitüntetettek önéletrajza e számunk 3-4. oldalán olvasható.

Az ünnepélyes pillanatok után az összejövetel díszebéddel ért véget.

Jelenics József

A Múltunk Öröksége Alapítvány 2007. évi munkaterve a felelősökkel

- A kuratóriumi összejöveteleket a korábbi években 3-4 alkalommal tartottuk. A kuratóriumi összejövetelek színvonalak emelése, eredményességük fokozása, hatékonyságának növelése érdekében azonban vannak még feladataink is: egyes anyagok írásos előterjesztése, az általunk hozott határozatok következetes számonkérése, a határidők pontos betartása.
- Irattárunk rendezése és könnyebben kezelhetőbbé és áttekinthetőbbé tétele. *(Szabó Imre)*
- Az alapítványhoz eljutott és az alapítvány számára vásárolt könyvek pontos, áttekinthető nyilvántartásának elkészítése. *(Magócsi Károlyné)*
- Az alapítvány honlapjának megtervezése, elkészít(tet)ése. *(Révész György)*
- Szorosabba fűzni kapcsolatunkat az alapítvány pártoló tagjaival, a tőlük érkező javaslatokat komolyan feldolgozni.
- Támogatóink körének bővítésére, új emberek megszólításával, melyhez kérjük a jelenlegiek segítségét is.
- Az új támogatók megnyeréséhez fel használjuk a Múltunk Öröksége Alapítvány emlékkönyvét, amely működésünk 10 éves történetéről szól.
- A 10 év tapasztalatai alapján felülvizsgáljuk és megerősítjük együttműködési megállapodásainkat, és új együttműködési terveket készítünk:
 - a Magyar Úttörők Szövetségével *(Tóth József)*
 - a Magyarországi Gyermekbarátok Egyesületével *(Magócsi Károlyné)*
 - a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetségével *(dr. Szabó Imre)*
 - a Magyar Pedagógiai Társasággal *(Révész György)*
 - a Régiók Interkulturális és Orosz Nyelvi Egyesületével *(Jelenics József)*
 - a Borsában működő Rákóczi Emlékház és Gyűjtemény vezetőivel *(Jelenics József)*
- Kuratóriumunk dönteni kíván a 2007-2010. közötti években kiadásra kerülő tanulmányok, cikkek és egyéb kiadványok támogatásáról.
- A társszervek által szervezett megbeszéléseken, akciókban továbbra is részt veszünk.
 1. 2007. június 29-július 1. között a Pest megyei Gyermek- és Ifjúsági Alapítvány a kismarosi táborában összejövetelt tartunk társszerveink képviselőinek részvételével. Itt kerül sor első alkalommal a Marton Jenő Emlékérem átadására. *(Jelenics József – dr. Szabó Imre)*
 2. Októberben autóbuzosos túrán veszünk részt Belgrádban az „Európa védőbástyái” mozgalom keretében. *(Tóth J. – Jelenics J.)*
 3. Novemberben a BGF Külker. Főiskolai Karán (Mátyásföldön) közös összejövetelt tartunk a Régiók Interkulturális és Orosz Nyelvi Egyesületével, annak 15. évfordulója alkalmából. *(Jelenics József)*

Budapest, 2007. május 18.

Múltunk Öröksége Alapítvány
kuratóriuma

Nagy Andrásné önéletrajza

Nagy Andrásné, Baranyai Magda, 1921. augusztus 8-án születtem. A felszabadulás előtt a természetbarátokkal jártam, és a Gyermekbarát csoportnak is tagja voltam. Így adódott, hogy a háború után újjászerveződött Gyermekbarát csoportnak titkára lettem. Legfőbb feladatunk a gyerekekről való gondoskodás volt. Jöttek a városzéli nagycsaládok gyermekei, belőlük szerveződött az első kis csapat. Magam köré gyűjtöttem az ismerős MNDSZ-es asszonyokat, akik hű segítők lettek, és ahogy jóra fordult az időjárás, elkezdtünk a Népligetbe járni, ahol az élelmezésünkről a Nemzeti Segély és a svájci konyha gondoskodott. A kis csapat nagyon gyorsan szaporodott, és már nem csak az ellátásukról, hanem programokról is kellett gondoskodnunk. A segítő asszonyok között volt, aki a sporttal, volt, aki a kulturmunkával foglalkozott. Régi cserkészkönyvek alapján kezdtük az őrök szervezését. Mire eljött az ősz, nagy gondunk az volt, hogy hol folytassuk a gyerekek foglalkoztatását. Először a Természetbarátok Házában kaptunk ideiglenes helyet. Még azon a télen kaptunk egy házat a város vezetésétől. Ebben a házban alakult meg a későbbiek folyamán a az úttörőcsapat.

Az első nagy esemény a csapatzászló-avatás volt. Ekkor már az alakulóban lévő úttörőmozgalommal is kapcsolatba kerültünk. Csapatunkat az 5. számú II. Rákóczi Ferenc néven jegyezték be, e számon kapott a csapat működési engedélyt. Közben néhány pedagógus is csatlakozott hozzánk.

1946-ban volt az első táborunk Balatonszéplakon. A tábor a Kispesti Textilgyár napközis csoportjával szerveztük. A gyártól pénzt, a Népjóléti osztálytól a főzéshez nyersanyagot kaptunk. A balatonszéplaki előjáráság 3 elhagyott villát – melyeknek sem ajtaja, sem ablaka nem volt – utalt ki a tábornak. Gulyáságyút, főzőedényeket a honvédségtől kaptunk kölcsön. A kispesti pékektől kaptunk lisztet, a széplaki pékek sütöttek belőle, így lett kenyérünk is.

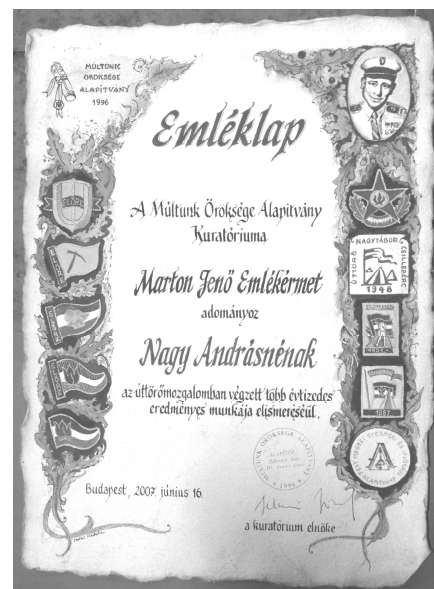
A tábor élelemmel való ellátásáról egész regényt lehetne írni, de a lényeg az, hogy mindent megszereztünk, a csirkétől a gyümölcsig mindent megkaptak a gyerekek, ami az otthoni szegénység után igazán rájuk fért. Ez a tábor gyerekek, felnőttek egyformán felejthetetlen maradt. Az első táborunk volt, ahol a mostoha körülmények ellenére is igazi közösség alakult ki, amely az úttörőcsapat további életére igen jó hatással volt. Aktívan részt vettünk a népligeti Petőfi Stadionban rendezett úttörőszemlén. Ott voltunk a Csillebércei Nagytábor és az Úttörővasút avatásán is. A csapat 1948-ig működött, mint területi csapat, mikor is az iskolák államosítása után három részre oszlott, a zászló, a név és a

csapatszám, az 5-ös a leánypolgáriba került, és a rendszerváltásig az 5. sz. II. Rákóczi Ferenc néven működött.

1948 augusztusától lettem függetlenített úttörőtítkár. Ekkor már működött a budapesti úttörővezetőség. Különböző írásos anyagokat kaptunk tőlük, többek között a pionírok városi táboroztatásáról szólót, aminek alapján hozzákezdünk a napközis tábor helyett a városi tábor szervezéséhez. Nekünk volt az országban az első városi táborunk a Kiserdőben. Következő nyáron a Városkúton lévő budapesti városi tábor a mi csapatunk nyitotta meg. 300-400 gyerekkel jártunk fel minden nap, külön villamossal, fogassal. 1949-ben volt Budapesten a VIT. 25 fős delegációval jártuk a VIT rendezvényeit, gyerekek, felnőttek egyaránt hatalmas élmény volt, énekeltünk, végig zakatoltuk az egész várost, és augusztus 20-án a záró ünnepség után 9 úttörőnk megkapta a vörös selyem nyakkendőt.

Következő nagy esemény az életemben a Kispesti Úttörőház megnyitása, ami az országban is első volt. Miután minden iskolában megalakult az úttörőcsapat, de csapatotthonok sehol sem voltak, szükségét éreztük, hogy legyen egy hely, ahol az őrök, rajok összejöhetnek, és munkájukhoz segítséget, iránymutatást kapnak. A ház első berendezése néhány lóca, asztalok és székek, szekrény volt. A megnyitón az egyik szakkörvezetők, Somorjai Jóska azt mondta: „Gyerekek, ez a ház most már a mienk. Majd meglátjátok, hogy egy év múlva mi minden lesz itt, lesz zongoránk, gyönyörű függönyeink, szép berendezésünk, nagyszerű szakköri felszerelésünk.” Az első évben famegmunkálók, repülőmodellező és táncszakkörünk és énekkarunk volt. Az első évfordulóra minden teljesült, amiről Somorjai beszélt. Kaptunk zongorát, szakköri felszereléseket, táncruhát, könyvtárat, bútorokat, játékokat. Mindent megkaptunk ahhoz, hogy komoly munka folyjon a házunkban. A ház igazgatója György László lett. A háznak három fő feladata a szakkörök működtetése, tömegrendezvények szervezése és a csapatok részére gyermekvezetők képzése. E hármas feladatot sikeresen teljesítettük. Magas szintű volt a szakkörök teljesítménye, a kulturális rendezvények, a klubdelutánok, a kirándulások, táborozások szervezése, a vezetőképzés, csapattanácstagok képzése a kerület minden csapatára jó hatást gyakorolt. Sikertől az úttörőházat a kerület mozgalmi központjává tenni.

Felejthetetlenek voltak az Úttörőház által szervezett kerületi sátor táborok, 1954-ben a Bükkben, aztán a Bakonyban, a téli táborok Zircen, Kevélynyergen. Időközben szűknek bizonyult a ház, elhatároztuk, hogy könyvtárat és műhelyt építünk a gyerekek aktív segítségével. A ház 5. évfordulójára és is készült, természetesen a kerület üzeméi és

vezetői aktív közreműködésével. A könyvtárat Dóró Gábor vezette, a könyvtár hivatalos órákon túl is a gyerekek rendelkezésére állt. Az úttörőház munkájának elismeréseként vörös selyemzászlót, három vezetőnk, György László, Dóró Gábor és Somorjai László kormánykötötést kapott. Az úttörőház kulturális és sportrendezvényei kerületi rendezvénné váltak.

Az 1956 októberi események megbénították rövid időre a ház munkáját. A ház egy részébe önkéntesen lakók költöztek, de tavaszra rendeződött az ő sorsuk, mi pedig újra kezdhettük a munkát. Ebben az időben nevezték ki György Lászlót Csillebérce vezetőjének. A ház irányítását rövid időre elvállaltam. A csapatok újrászervezése is megtörtént, és segítségükre kerületi táborokat szerveztünk.

Nagyon gazdag úttörőélet van mögöttem, szerény próbálkozás részemről mindazt leírni, amit, mint úttörővezető átéltem. Szeretettel gondolok vissza az évente ismétlődő apparátus tanfolyamokra, a sok jó baráttal eltöltött időkre. Különösen Csillebérchez fűznek kellemes emlékek, ahol ifi rajvezetőképző táborban vezető is voltam. Nem felejttem el a parlamenti fenyőünnepet, azokra való készülődést, a gyerekek örömét.

Szerencsés embernek mondhatom magam, mert munkámban mindig örömet leltem. Munkámat mindig elismerték, sok dicsőítést, a mozgalom összes kitüntetését megkaptam. Sajnos, a rendszerváltással a mi kerületünkben is megszűntek az úttörőcsapatok, a régi úttörővezetők nyugdíjba vonultak, sokan már el is távoztak közülünk. Ha néha összejövünk volt munkatársaimmal, csak emlékezni tudunk a szép úttörő évekre, és sajnálkozni azért, hogy a mai gyerekeknek nincs tartalmas mozgalmi életük.

Nagy Andrásné és Nagy Endre Kismaroson

Nagy Endre önéletrajza

1927. június 6-án születtem Kővágóörsön. Apám molnárszegéd volt, majd péksegéd, aztán katonai szolgálata idején gépkocsivezetői vizsgát tett. A szombathelyi III. hadtest 9. könnyűhadosztálya tagjaként kivitték a frontra, ahol parancsnoki, egészségügyi és ételmezési kocsikat vezetett. A Don-kanyarban elesett.

Az elemi iskola elvégzése után Veszprémbe kerültem. Mint hadiárva, a Davidikum nevű árvannevelő intézetben laktam. Veszprémbe, a piarista gimnáziumban érettségiztem. Tagja voltam a cserkészcsapatnak, őrsvezető voltam, több táborban vettem részt (Bakonybélben, Akaliban, Nagymaroson), elvégeztem a tési a hárshegyi őrsvezetőképző tábor, és teljesítettem 23 különpróbát. Középiskolás koromban levele híradós és vezetőképző tábor is végeztem Zircen.

1944 nyarán diáktársaimmal együtt részt vettem a szentkirályszabadjai repülőtér talajmunkáiban (homokot talicskázunk, planírozunk). A mi járásunk a Szent László hadosztály szervezése körzetébe tartozott, ezért 1944 decemberében 12 és 48 év között nálunk is mindenkit mozgósítottak. Először a balatoni partőrségben kaptunk beosztást, majd december 31-én a járás levénteit Németországba vitték. Az én 960 főnyi zászlóaljam az Odera torkolatvidékére került. Itt, Swinemünde folyami és szárazföldi tűzoltóképzésben vettünk részt. 1945 áprilisában a szovjetek bekerítették, majd elfoglalták a WOLLIN és az USEDOM szigetet, a mi körletünket. Bennünket május elsején éjszaka hajóval kimenekítettek a Balti (Keleti) tengerre. Rügen szigetét északról kerülve menekítettek minket Dániába. Onnan Flensburgba gyalogoltunk, s május 7-én estünk angol fogságba. De az angolok nem fogtak el hivatalosan, hiszen nem tudtak

élelmezni. Hivatalosan csak május 20. után gondoskodtak ellenőrzésünkről, ételmezési és egészségügyi ellátásunkról. Júliusban vittek el szállásokba (pajtákba, istállókba), s csak novemberben vittek bennünket zárt táborokba. Engem Lintorfba, amit a németek valamikor angol, amerikai és szovjet foglyoknak építettek. Innét november 26-án 3 társammal megszöktem. Eljutottunk az osztrák határig, ahonnan a Magyar Vöröskereszt segítségével sikerült hazajönni. Az igmándi erdőben végezték el igazolásunkat. 1946. február 9-én értem haza, többnyire gyalog.

1946 márciusától kőművesek mellett zulágerként dolgoztam. Ősszel Veszprémbe vállaltam munkát egy fűrésztelepen, játékokhoz „nagyvontam” deszkákat. Később a piarista konyhán lettem „kredenciárius” diák: teríttem és felszolgáltam a tanári étteremben, ezért kaptam ellátást. Közben magánúton tanultam. 1948-ban magánúton érettségiztem.

1948 őszén felvettek az ELTE magyar-német szakára, 1953-ban kaptam tanári diplomát. Egyetemi tanulmányaim keretében végeztem el a tartalékos tiszt iskolát.

Tanári pályámat Sztálinvárosban kezdtem. Magyar, matematikát, fizikát és elektrotechnikát tanítottam a 316. sz. Iparitanuló Intézetben. Közben otthonnevelő is voltam. Az 1954-es árvíz idején részt vettem iparitanuló diákjaimmal Rácalmás mentésében, kitelepítésében. 1954-ben, Nagy Imre miniszterelnöksége következményeként a nehézipar fejlesztése leállt, megindult Budapest a tömeges lakásépítés. Mivel mi építőipari iskola voltunk, Budapestre telepítettek bennünket, s a Damjanich u. 50. sz. alatt működünk tovább, szintén építőipari intézményként.

A Népművelési Minisztériumban ekkoriban szerveződött a nemzetiségi népművelés. Volt évfolyamtársaim javaslatára oda kértem ki német referensként. Az volt a dolgom, hogy szervezzem a német nemzetiségi kulturális tevékenységet, főleg énekkarok, tánccsoportok és nyelvtanítás szervezését.

1946-tól kapcsolatom volt az úttörőkkel. Nyarankint pékségünkben dolgoztam. Sütöttem a kenyert a Badacsonyládbiban és a szigligeti erdőkben táborozó úttörőcsapatoknak, gyakran voltam vendégük a majális dombi táborúzeumok, a strandi foglalkozásokon, s falumban, Badacsonytördemen az augusztus 20-ai ünnepség rendezésében. A falusi úttörő gyerekekkel táborúzet csináltam.

1957 elején a Népművelési Minisztérium megszűnt, engem „racionalizáltak”, s február 1-től már a XIII. kerületi Kilián utcai általános iskola tanára voltam. Itt szerveztem meg néhány társammal a 33. sz. Kilián György úttörőcsapatot. Néhány hét alatt lendületes csapatunk alakult ki. Műsorokat, táborúzeteket szerveztünk, belépődíjakból és támogatásokból beszereztünk 60 sátorlapot és hátizsákot, gy-

logsági ásókat, 6 kűrtöt, 6 dobort. Sikeresen dolgozott bábjaász csoportunk, s rigmusbrigádunk, a Fehér holló őrs, amely dalaival, „csaszuskáival” sok vidámságot szerzett társainak, sőt, 1958-ban első lett az országos őrsi napló versenyen.

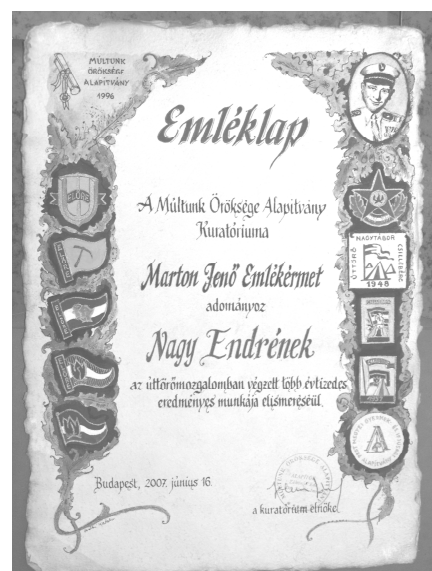
Cserkész emlékeim, levele végzettségem s katonai tűzoltó tapasztalataim segítettek abban, hogy csapatomban sokszínű élet alakuljon ki. 1957-ben több napos pilisi gyalogtúrát, 1958-tól kezdve rengeteg tábor szerveztem. Szilvásvár, Törökmező, Ajka-Csingervölgy, Szarvaskő, Szigliget-Majálisdomb, Balatonederics, Töserdő, Diósjenő, Tata-Tófürdő, Nagyhídeghégy, Magas-Tax, Dobogókő, Meleghégy, Regéc, Rostalló szerepel a legfontosabb táborok között. 1960-tól vezetőképző felelős majd elnök is voltam a XIII. kerületben. Többször vezettem őrsvezető- és rajvezetőképző tábor.

1959-ben megnyertem a Köznevelés és az Úttörővezető pályázatát Csapatvezetői munkám pedagógiai tapasztalatai címmel. Ezért jutalomdíjjal vettem részt az NDK-ban. Egy másik munkámért Szovjetunióbeli utazást kaptam jutalomképpen. 1957-ben kiváló úttörővezető lettem, 1962-ben KISZ Érdemérmert, aztán Ifjúságért Érdemérmert kaptam.

Az 1965-ös árvíz idején a Rákospatak torkolatának mentő parancsnoka voltam, iskoláinkban szerveztem meg a kiöntött és kimentett emberek elhelyezését. Ezért az Árvízvédelemért kitüntetéssel jutalmaztak. Az irányítással folyó nevelőmunkáért kitüntették A haza szolgálatáért érmmel is.

Gyakran jelent meg írásom az Úttörővezető c. lapban Egy táborvezető naplója, Egy csapatvezető naplója, Egy rajvezető naplója és egyéb módszertani cikkek. Miután igazgatója lettem a Bolyai János, majd a Katona József szakközépiskolának, ezekben tanítványaim számára ifivezetői klubot, tanfolyamot szerveztem, sokukat sikerült rajvezetői munkára irányítani.

A mai napig is figyelemmel kísérem a gyermekmozgalmak életét.

Gratulálunk!

A Marton Jenő Emlékérem és a Marton Jenő-díj átadása kuratóriumunknak érdeme volt. Ugyanekkor két jelentős kitüntetésről is meg kell emlékeznünk, amit két társunk kapott a nyáron.

Jelenics József elnökünket a szociális és munkaügyi miniszter javaslatára a Köztársasági elnök a **Köztársasági bronz érdemkereszt** kitüntetésben részesítette. A minisztériumban tartott kitüntetési ünnepségen elhangzott méltatásban életének 75 éve alatti, több évtizedes társadalmi, mozgalmi tevékenysége – közte a Múltunk Öröksége Alapítvány 11 éves elnöksége – szerepelt.

Dr. Tóth József kuratóriumi tagunkat a Honismereti Szövetség elnöke a rangos **Honismereti Munkáért** kitüntetésben részesítette több évtizedes munkája elismeréséül. A Budapesti Honismereti Egyesület alelnökeként, a 25 éves Ezüst fokos vándordíj, a Tóth Család-díj, a Kókai Iskoláért Alapítvány elnökeként ismert barátunkat több könyve, pedagógiai, mozgalmi, honismereti, turisztikai írása országos hírűvé is tette.

Mindketten egy rég óta megérdemelt, méltó elismerést kaptak kitüntetésükkel, amihez Alapítványunk pártolói nevében is gratulálók és szívből kívánok további eredményes munkát, nagyon jó egészséget.

Dr. Szabó Imre, társalapító

Jelenics József átveszi a kitüntetést – Az Úttörők Baráti Köre gratuláló levele – A kitüntetés igazolványa

Jelenics József Úrnak
a **Múltunk Öröksége Alapítvány**
kuratóriumi elnökének

Tisztelt Elnök Úr, kedves Józsi Barátunk!

Több évtizedes, eredményes mozgalmi nevelőmunkád elismerését jelző rangos állami kitüntetésedhez örömmel gratulálunk.

Az Úttörők Baráti Körének nevében is jó erőt-egészséget kívánunk!

Baráti üdvözléssel:

Dr. Tóth József

Elnök

1999

Budapest 2007. augusztusában

Közlemény

A Kuratórium – törvényes kötelezettségének eleget téve – tájékoztatja támogatóinkat és minden érdeklődőt, hogy az APEH 2006-ban 121.500 Ft-ot utalt át Múltunk Öröksége Alapítvány számlájára az állampolgárok SZJA 1%-os rendelkező nyilatkozatai alapján. Ebből az összegből – a pályázati úton nyert 100.000.- Ft-tal kiegészítve – számítógépet vásároltunk.

Köszönet

Az APEH tájékoztatása szerint a 2006. évi személyi jövedelemadó 1%-okból ez évben várhatólag 172.071 Ft-ot fog átutalni alapítványunk részére. Köszönet érte mindazoknak, akik ezzel is támogatták alapítványunkat.

Alapítványunk magánszemélyektől 2007. április és szeptember között 53 főtől 141.500 Ft támogatást kapott. Köszönet érte. Azok, akik 2007-ben még nem tudták alapítványi hozzájárulásukat megküldeni, a mellékelt csekken megtehetik.

IGAZOLVÁNY

KÖZTÁRSASÁGI
ELNÖKI
HIVATAL

Sorszám: 100.

VII-2/3222-12/55/2007.

IGAZOLOM, HOGY

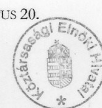
JELENIC JÓZSEF

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI
BRONZ ÉRDEMKERESZT

KITÜNTETÉS TULAJDONOSA.

BUDAPEST, 2007. AUGUSZTUS 20.

Dr. Tóth József

Vesztéseink

Réti Béla (1906-2007)

Réti Béla ny. iskolaigazgató, támogatónk 101 éves korában hunyt el. Egy éve még 100. születésnapján köszöntöttük őt Alapítványunk nevében, az ország legidősebb volt úttörővezetőjét. Béla bácsi 1946-tól az egykori Szatmár vármegyében kezdeményezte a gyermekmozgalmak szervezését pedagógus társai körében, majd az első megyei úttörőtitkár lett. Később a Pest Megyei Tanács oktatási osztályán, majd Szigetszentmiklóson, a II. Sz. Általános Iskola igazgatójaként mindig szívén viselte a gyerekek és az úttörők ügyét. 1957-ben a 4507. József Attila Úttörőcsapat Szervező Testülete tagjaként példát mutatott a ráckevei járás igazgatóinak, amikor is 50 éve újjá alakultak a csapatok mindenütt. Nekem, fiatal csapatvezetőnek nagyon sok hasznos tanácsot adott, minden problémámban segített, atyai barátomként tiszteltem és szerettem őt. Sajnos nem sikerült az a tervem, hogy az 1946-os és az 1957-es évekről interjút készítek vele... Az együtt töltött éveket emlékezetemben megőrzöm, hálával gondolok rá.

Szabó Imre

Jónás Zoltán (1930-2007)

Barátunk, a Szigetszépen élő egykori Pest megyei úttörőtitkár 77 éves korában elhunyt. Az Egri Pedagógiai Főiskola majd a Testnevelési Főiskola elvégzése után Vácott, a Gépipari Technikumban tanított, irányította az ifjúsági szervezet és a sportkör életét. 1961-1968 között volt Pest megye úttörőtitkára. Nevéhez fűződik a járási, városi elnökségek újjászervezése, a kulturális szemlék, sportbajnokságok tömegessé tétele, a Pest megyei úttörők zamárdi táborának fejlesztése. Mindig

hangsúlyozta a kollektív vezetés fontosságát, többek között a megyei elnökség tagjainak munkájához adott segítségét, mondván, hogy ő nem volt csapatvezető sem. Később a dunaharaszti Baktay Ervin Gimnázium igazgatójaként, Járási PB. első titkáraként, a TIT Pest Megyei Szervezet titkáraként is ezt az elvet vallotta. Jőmagam valamennyi funkciójában kapcsolatban voltam vele, kölcsönösen segítettük egymást. Mind azon volt úttörővezető nevében is búcsúzom tőle, akik nem értesültek haláláról, nem vehettek részt temetésén...

Szabó Imre

Komlósi Sándor (1920-2007)

Hosszú, termékeny élet adatott meg a hűséges Karácsony Sándor-tanítványnak, aki Mestere tanításainak megfelelően szolgálattal töltötte gazdag életét. Az ifjúság és az ifjúsági mozgalmak pécsi főiskolai, majd egyetemi tanárkodása idején is központi témája maradt. Természetes elkötelezettséggel támogatta, segítette képzésekben, kiadványokban az úttörőmozgalmat. Nem csak szűkebb hazájában, hanem az országos közéletben is tevékenykedett. Számos írása jelent meg a Köznevelésben, az Úttörővezetőben mozgalmunkról. Az ember- és gyermekszeretet tudását és közvetítőjét veszítettük el.

Trencsényi László

Kontra György (1925-2007)

Kontra György cserkész volt. Az „exodisták”, a Karácsony Sándor-tanítványok legkiválóbbika. Így osztotta a fiatal biológiatestvére 1948-ban Karácsony, a Magyar Cserkészfiúk Szövetségének búcsúzó elnöke a

szerepet: írja ő alá – így az emlékek – az egyesülési nyilatkozatot az úttörőmozgalmakkal. Kontra tanár úr autonóm, szuverén egyénisége maradt a magyar nevelésügynek ezután is: az Országos Pedagógiai Intézet főigazgató-helyettesi posztjára ívelt pályája. 1989 után a Magyar Cserkészszövetségben vállalt megbízást. Így mondta: protestánsként az egyensúly szerepét szerette volna betölteni az egyházak vetélkedésében az újjászülető cserkészletben. Közvetítő, kapcsolatokat teremtő ember volt. Hosszú betegség után érte a halál.

Trencsényi László

Várnai Ferenc (1928-2007)

Már 16 évesen részt vett a náci elleni fegyveres partizán csoportban "Nem hallgathatok" c. utolsó könyvében megismerhetjük egész életútját. Az úttörőkhöz 1961 május 25-től kapcsolódik élete, amikor a KISZ KB. titkáraként a MÚSZ elnöke lett. Ekkor szerveződött a Nevelési Tanács, az úttörő szövetség elnökségét segítő társadalmi testület.

Alapítványunkat kezdettől fogva támogatta anyagilag és több könyvének adományozásával, amiket jutalmazásokra fordítottunk.. A Népszabadság egykori rovatvezetője, a Magyarország volt főszerkesztő helyettese, a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetségének alelnöke hosszan tartó, súlyos betegség után hunyt el 79 éves korában. Emlékét megőrizzük!

Szabó Imre

A Múltunk Öröksége Alapítvány Tájékoztatója

Szerkesztő: *dr. Szabó Imre*

Felelős kiadó: *Jelenics József*

Kiadja az Alapítvány kuratóriuma, 1035 Budapest III., Szél u. 19.

Szerzők: *Jelenics József, Magócsi Károlyné, dr. Szabó Imre, dr.*

Tóth József

Nyomdai előkészítő: *Révész György*

Nyomás: *PharmaPress Nyomda*

Felelős vezető: *Dávid Ferenc igazgató*

MEGHÍVÓ

A Régiók Interkulturális és Orosz Nyelvi Egyesületével kötött megállapodásnak megfelelően minden érdeklődő figyelmébe ajánljuk a *Pillanatképek az orosz nyelv és kultúra világából* című rendezvényt, melyre az Orosz Nyelv Éve alkalmából 2007. november 7-én, szerdán 14.00-19.00-ig kerül sor a Budapesti Gazdasági Főiskola Külkereskedelmi Főiskolai Kar díszteremében (1165 Budapest, Diósy Lajos u. 22-24., megközelíthető HÉV-vel az Őrs vezér teréről, Imre utcai megálló).